

het bedrag, dat hem bij volle invaliditeit als rente wordt uitgekeerd hooger is dan hij met zijn oorspronkelijken arbeid kon verdienen.

Zoo herinner ik me een lijder aan traumatische hysterie, welke oorspronkelijk op het platteland als veldarbeider verblijf houdend, in de stad werk als sjouwerman verrichtte en daar door een ongeval werd getroffen. Aan hem werd ten laatste na herhaald onderzoek en eindeloze rapporten een bedrag als rente uitgekeerd, zooals hij en niemand op zijn dorp met eenigen veldarbeid kon verdienen. Hij verkeerde dientengevolge na zijn ongeval in betere omstandigheden dan toen hij als boerenarbeider in zijn dorp werkzaam was.

Dit alles zijn bezwaren, welke het dikwijls onuitvoerbaar maken om een lijder aan traumatische neurose aan het werk te doen gaan.

't Zij mij vergund hier een geval mede te deelen waar al deze bezwaren geen invloed konden oefenen en waar het verloop dien-  
tengevolge gunstig was.

De werkman wien het hier geldt, was van een hoogen ladder gevallen en bewusteloos naar een ziekenhuis vervoerd, waar spoedig bleek, dat de patient bijna geen letsel had bekomen en een commotio cerebri werd gediagnosticeerd. Toen patient zich uit zijn bewusteloozen toestand langzaam herstelde, greep hij nog licht soporeus en verward de verpleegster in 't haar en was hinderlijk voor zijn medepatienten. Op grond hiervan meenende dat patient krankzinnig was, werd hij ijlings naar een krankzinnigengesticht vervoerd, waar hij na enkele dagen geheel helder werd en compos mentis. Patient begon toen te klagen over pijn in den arm, welke het hem soms moeilijk maakte die extremiteit te gebruiken. De vrees dat we hier stonden voor het begin van een traumatische neurose met als uitgangspunt de pijn in den arm, aan welke objectief geen afwijkingen konden worden geconstateerd, was zeker niet denkbeeldig en daarom werd de lijder direct aan het werk gezet. Wel moest hij daartoe telkens overreed worden, daar hij steeds beweerde, dat de pijn in zijn arm het hem onmogelijk maakte, maar hij bleef toch zijn arbeid voortzetten, zoodat na korten tijd zijn klachten minder werden en geheel verdwenen.

Ware deze lijder niet toevallig wat overijld uit het ziekenhuis naar een krankzinnigengesticht vervoerd, maar was hij daar geble-